

HEJI

DEMOKRATI ■

Studiehandledning

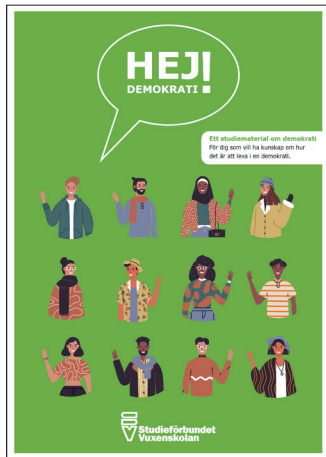
Till dig som är cirkelledare för
studiecirkeln Hej demokrati!

Studieförbundet
Vuxenskolan

Olika material i Hej demokrati!

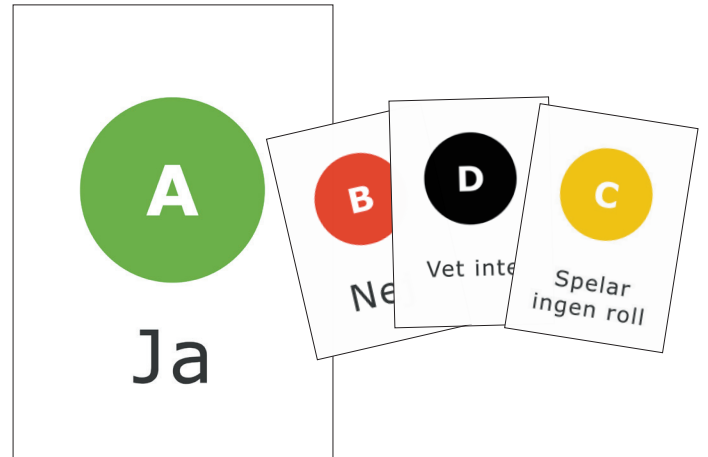
”Hej demokrati!” är en studiecirkel som består av ett studiematerial med tillhörande handledning. Det finns även skyltar att skriva ut till övningen ”Fyra hörn” som ingår i cirkeln. Studiecirkeln avslutas med en valfri träff ”Demokratiprat över mat”, till den finns separat handledning och samtalskort.

Hej demokrati!
Studiematerial

Hej demokrati!
Studiehandledning

Hej demokrati!
Fyra hörn

Demokratiprat över mat
Handledning

Demokratiprat över mat
Samtalskort

Publikationen har tagits fram med stöd av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).

Innehållet reflekterar enbart åsikterna hos författarna. MUCF kan inte hållas ansvarig för informationen i publikationen eller hur den kan komma att användas.

© 2023, Studieförbundet Vuxenskolan (SV).
Studiematerialet är framtaget genom projektet
"Mitt val och demokratiprat över mat"
– Hej demokrati!, 2022–2023.

Projektägare: SV Örebro län

Projektledare: Shahla Ojagh
Korodinator: Linda Nors
Layout: Emma Grahn Wallin

Samverkande: SV Väst

Projektledare: Faraah Mohamud
Koordinator: Emma Rossvik

Metodutvecklare: Lisa Ståhl

Illustrationer: Mostphotos

Studiehandledning Hej demokrati!

Välkommen som cirkelledare för studiecirkeln Hej demokrati! Cirkeln vänder sig till personer som har levt i icke-demokratiska länder och vill ha mer kunskap och förståelse för hur det är att leva i en demokrati. Syftet är att deltagarna ska få ökad kunskap och bli nyfikna på att lära sig mer.

Från icke-demokrati till demokrati

SV möter många människor från icke-demokratiska länder som saknar kunskap om vad det innebär att leva i en demokrati. Målgruppen beskriver en rädsla för att prata om politik och demokrati. De förmedlar även en bild av att mycket av den information de får bygger på att de redan har grundläggande kunskap om demokrati.

Det här gör att det finns ett behov av trygga mötesplatser som bjuder in till samtal om hur det är att leva i Sverige, och varför myndigheter och människor agerar på ett visst sätt.

Vi lär oss om demokrati genom exempel från vardagen

I Hej demokrati! närmar vi oss ämnet genom samtal och övningar som bygger på vardagsnära frågor där deltagarna får reflektera och dela erfarenheter, tankar och känslor med varandra. Hur kan det de har läst ställas i relation till tidigare erfarenheter av att leva i ett annat land?

Cirkeln börjar i "det lilla" genom att prata om demokrati i vardagslivet för att i sista träffen komma in på riksdag, regering och allmänna val. Genom cirkeln vill vi förmedla en förståelse för att demokrati inte bara är ett styrelseskick utan även medför värderingar som påverkar människors sätt att vara och leva.

Förhoppningen är att alla träffar ska resultera i en bredare förståelse för demokrati, varför man röstar och varför det är viktigt att delta i demokratiska processer.

Vem är du som cirkelledare?

Det är viktigt att du har grundläggande kunskap om det svenska samhället och demokrati. Du bör vara bekväm i att leda samtal och känna dig trygg i samtal där olika åsikter och perspektiv kommer att mötas.

Varför HEJ?

Studiecirkelns namn och alla träffar inleds med "Hej". Med det vill vi förmedla öppenhet, ömsesidig respekt och en vilja att möta andra människor i samtal om demokrati.

Målgrupp

Studiematerialet vänder sig i första hand till personer som har levt i icke-demokratiska länder. Fler av övningarna är återkommande och texterna är på lätt svenska. Syftet är att skapa igenkänning för att så många som möjligt ska kunna delta oavsett språkkunskaper.

Förkunskaper

Det krävs inga förkunskaper om demokrati för att delta i cirkeln. Upplägget bygger på att deltagarna steg för steg får ökad förståelse för demokrati. Genom att de får reflektera över vad demokrati innebär på individnivå kan vi prata om det på ett sätt som ligger närmare personen och inte känns så abstrakt.

Materialet är på svenska, vilket innebär att deltagarna behöver viss kunskap i svenska alternativt att du kan översätta.

Studiematerialet består av sex träffar

1. Hej demokrati!
2. Hej demokrati i vardagen!
3. Hej påverka!
4. Hej information!
5. Hej myndigheter!
6. Hej val!
7. Valfri träff: Demokratiprat över mat

Viktigt!

Läs om den valfria träffen på **sid. 28.**

Innehåll

Demokrati kan vara ett känsligt ämne	9
Innan du startar studiecirkeln	10
Återkommande övningar	12
Träff 1: Hej demokrati!	15
Träff 2: Hej demokrati i vardagen!	18
Träff 3: Hej påverka!	20
Träff 4: Hej information!	22
Träff 5: Hej myndigheter!	24
Träff 6: Hej val!	26
Valfri träff: Demokratiprat över mat	28

Demokrati kan vara ett känsligt ämne

Studiecirkeln kommer att väcka många spännande och intressanta diskussioner om demokrati och diktatur. Cirkeln tar sig an demokrati med utgångspunkt i vardagsnära frågor där traditioner, religion och kultur berörs, vilket kan leda till starka känslor och åsikter som krockar.

Nedan följer några saker som du kan luta dig mot, och hänvisa till, om det uppstår en situation där du behöver lugna eller avbryta samtalet.

Spelregler

Det finns spelregler som följer med vid cirkelns samtliga träffar. Vi har tagit fram fyra grundläggande spelregler. Tillsammans med gruppen kan ni komplettera med fler efter behov.

- Du väljer vilka frågor du vill svara på.
- Du väljer vad du vill berätta för de andra i gruppen.
- Respektera andras åsikter och var öppen för olika perspektiv.
- Du får inte tvinga någon att svara på en fråga.

Svensk lag

I studiecirkeln säger vi att det inte finns några rätt eller fel i tankar och samtal. Men om det uppstår en situation där en deltagare säger något som strider mot svensk lag behöver du markera att det inte är okej. Alla måste förhålla sig till svenska lagar och regler.

Värdegrund

Du kan även ta stöd i SVs värdegrund som hävdar principen om människors lika värde utifrån de grundläggande mänskliga rättigheterna.

SVs värdegrund

Vår värdegrund hävdar principen om människors lika värde baserat på de grundläggande mänskliga rättigheterna. Vår syn på bildning bygger på människans förmåga att själv forma sitt liv

tillsammans med andra människor. Den utgår från individens rättigheter och skyldigheter att som aktiv medborgare ta ansvar för en samhällsutveckling som stärker den liberala demokratin.

Läs igenom studiematerialet

Det är viktigt att du läser igenom hela studiematerialet för att få en överblick över alla träffar.

Reagerade du på några svåra ord? Markera dem gärna för att kunna förklara dem för gruppen.

Tid för de olika momenten

Det finns inga tidsangivelser i materialet. Anledningen är att grupperna kan variera i storlek. Det innebär att du behöver uppskatta tidsåtgång för varje moment.

Om du märker att gruppen visar stort intresse för en viss övning kan ni välja att lägga mer tid på den och utesluta en annan övning.

Tänk på att inte hoppa över faktaavsnitten då de innehåller grundläggande information.

Hur ska ni läsa texterna?

För att deltagarna ska få ut så mycket som möjligt av cirkeln är det viktigt att ni läser all text på samtliga sidor – inklusive exempelrutor.

- Ska du läsa alla texter högt?
- Ska deltagarna läsa enskilt?
- Ska ni turas om och läsa olika texter högt för gruppen?

Symboler för att underlätta

För att underlätta för deltagarna har alla övningar en symbol bredvid rubriken.

Spelregler

Det finns spelregler som följer med genom hela cirkeln. Gå igenom rutan med spelregler vid varje träff.

Fråga deltagarna om de ställer sig bakom reglerna. Har de fler saker att lägga till för att de ska känna sig trygga i gruppen?

- Skriv upp spelreglerna på tavlan.
- Spara spelreglerna till nästa gång.
- Gäller samma regler nästa gång eller ska ni ändra något?

Dela ut materialet till deltagarna

Vi rekommenderar att du delar ut studiematerialet i sin helhet vid första träffen. Anledningen är att materialet innehåller text och övningar med möjlighet att göra anteckningar.

Vissa övningar bygger på information från en tidigare träff varför det är viktigt att deltagarna tar med sig materialet varje gång.

Bra att veta

Varje träff har en egen försättsida för att det ska vara enkelt att skriva ut en träff i taget om behovet finns.

Tips!

Om du inte har möjlighet att skriva ut kan du visa materialet på skärm så att deltagarna kan följa med i texten och göra separata anteckningar.

Cirkelledarutbildning

Alla cirkelledare vid SV får en introduktion med information om folkbildning, studiecirkelns pedagogik och om SV. Alla cirkelledare ska även gå vår grundläggande utbildning för cirkelledare.

Ett gott samtalsklimat

Du har fått olika verktyg som ska underlätta och skapa trygghet i gruppen. Fundera över om det finns något annat som du vill komplettera med eller förbereda inför cirkeln.

Mitt val

Mitt val

”Mitt val” är ett lättläst studiematerial från SV om politik och val.

I träff 6 i studiecirkeln Hej demokrati! hänvisar vi till olika sidor i ”Mitt val”.

Vi tror att Hej demokrati! ger deltagarna en bra grund till att sedan fördjupa sina kunskaper genom Mitt val.

Tipsa gärna deltagarna om att ”Mitt val” finns som studiecirkel, om det finns ett intresse för att lära sig mer.

Fler källor till information

Hej demokrati! syftar till att väcka nyfikenhet och ge en grundläggande förståelse för demokrati. Det finns mer bra fakta och information att läsa på exempelvis riksdagen.se, val.se och myndigheternas hemsidor.

Vi vill rekommendera hemsidan **informationsverige.se** som är en guide till det svenska samhället, på många olika språk.

Det här är länsstyrelsernas webbplats med information om Sverige för personer som är asylsökande eller nyligen har fått uppehållstillstånd.

Sidan är bra om deltagarna vill fördjupa sina kunskaper mellan träffarna, eller efter avslutad cirkel.

informationsverige.se finns även som app.

Återkommande övningar

Här går vi igenom de övningar som finns i materialet. Alla träffar har ett liknande upplägg för att deltagarna ska fokusera på innehållet istället för att lära sig många nya moment. Längre ner i handledningen kan du läsa om träff 1–6 och få vägledning i de övningar som är specifika för träffen.

Återkommande övningar

- Genomgång av träffens innehåll
- Säg Hej!
- Fakta + samtal
- Fyra hörn
- Tack!

Genomgång av träffens innehåll

Alla sex träffar har en inledande sida som beskriver träffens innehåll och vad som ingår i de olika avsnitten. Det är viktigt att ni går igenom innehållet tillsammans så att alla vet vad de kan förvänta sig av träffen.

- Läs igenom träffens innehåll tillsammans med gruppen.
- Gå igenom de olika symbolerna.
- Gå igenom spelreglerna och skriv upp dem på tavlan.

Bra att veta

Det här är ingen övning, men det är ett viktigt moment att göra vid start av varje träff.

Säg Hej!

Övningen "Säg Hej!" är till för att deltagarna ska lära känna varandra och skapa trygghet i gruppen. Övningen syftar också till att starta tankeprocessen kring temat för träffen.

Övningen innehåller en ruta med två exempel som visar att det är upp till var och en att välja hur mycket man vill berätta. Exemplet är tänkt att inspirera och underlätta för deltagarna att svara på frågorna.

- Be att deltagarna presenterar sig genom att svara på frågorna.

Tips!

Låt alla göra varsin namnskylt som de tar med sig till alla träffar.

Fakta + samtal

Varje träff innehåller ett faktaavsnitt med tillhörande samtalsfrågor. Frågorna ger deltagarna möjlighet att reflektera över hur demokrati påverkar deras liv och tar sig uttryck i olika vardagssituationer. Syftet med faktaavsnittet är att alla som deltar ska ha en gemensam grundkunskap för att kunna delta i träffens samtal och övningar på ett givande sätt.

Fakta

- Kom överens om hur ni ska läsa texten.
- Läs igenom faktatexten.
- Berätta att de gärna får markera/skriva ner svåra ord eller frågor.
- Fråga om det finns ord eller frågor som de vill ha hjälp med.

Samtal

- Be deltagarna att sätta sig i mindre grupper.
- Informera om att de ska svara på frågorna under "Prata om".
- Fråga varje grupp om de har något som de vill dela med sig av.

Tips!

Du kan välja att prata om frågorna i helgrupp för att spara tid.

Fyra hörn

Fyra hörn är en värderingsövning där deltagarna får ta ställning till olika påståenden genom att ställa sig på en plats i rummet. Övningen innehåller alltid fem påståenden med anknytning till träffens tema.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Sätt upp skyltarna på fyra platser i rummet tillsammans med deltagarna.
- Läs ett påstående i taget som deltagarna får ta ställning till.
- Skriv upp påståendet så att alla kan se.
- Be deltagarna att ställa sig vid ett alternativ.
- Fråga varför de ställt sig på respektive alternativ (A, B, C, D).
- Fråga om det är någon som vill byta plats efter att ha lyssnat till de andra.
- Upprepa samma process för alla påståenden (5 stycken).

Kom ihåg!

Skriv ut skyltarna med de olika alternativen (A, B, C, D) innan träffen.

Tack!

Varje träff avslutas med att deltagarna "checkar ut" genom att berätta om det var något som var intressant med temat för träffen.

- Tacka alla för att de har deltagit på träffen.
- Låt alla svara på övningens två frågor.

Kom ihåg!

Glöm inte att berätta om temat för nästa träff så att alla är förberedda. Påminn om att de ska ta med sig studiematerialet och sina namnskyltar till nästa träff.

Nu har du fått information om de övningar som är återkommande i alla träffar. På följande sidor får du en överblick av träff 1–6 med tillhörande övningar.

Träff 1: Hej demokrati!

Titta här!

Vid studiecirkelns första träff är det viktigt att ni går igenom texterna "Det här är Hej demokrati!", "Det här är folkbildning" och "Studieförbundet Vuxenskolan".

Texterna ger en överblick av cirkelns syfte och innehåll, samt beskriver folkbildning, vad en studiecirkel är, SV och vår värdegrund.

Genomgång av träffens innehåll

Det här är ett återkommande moment, **läs mer på sid. 12.**

Säg Hej!

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 13.** Under den första träffen presenterar deltagarna sig och berättar lite om sig själva. Kommande träffar räcker det att alla säger "hej" och svarar på övningens fråga.

Mötet med Sverige

Det här är en samtalsövning där deltagarna får berätta hur var det att komma till Sverige. De får ta del av varandras upplevelser och erfarenheter.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Låt deltagarna fundera enskilt.
- Prata tillsammans i helgrupp.
- Låt alla deltagare berätta en sak.

Titta här!

I övningen finns pratbubblor som kan ge deltagarna stöd och inspiration. Berätta att de gärna får anteckna.

Vad är demokrati för dig?

I den här övningen får deltagarna fundera över vad demokrati betyder för dem. De får fylla i ett ordmoln och dela sina tankar med gruppen.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Låt deltagarna fundera enskilt.
- Be dem att fylla i de tomma molnen.
- Be deltagarna sätta sig två och två för att jämföra sina ordmoln.
- Prata tillsammans i helgrupp.
- Be att alla säger sina ord, du skriver upp dem på tavlan.
- Prata om orden på tavlan: Återkommande ord, oväntade ord, svåra ord?

Fakta + samtal

Det här är en återkommande övning, [läs mer på sid. 13](#).
Specifikt för samtalsövningen i träff 1 är:

- Be deltagarna att välja en rubrik som de tycker är intressant.
- Be dem att sätta sig med någon som vill prata om samma sak (2–3 personer).
- Be deltagarna svara på frågorna under "Prata om".
- Prata tillsammans i helgrupp.
- Låt varje grupp berätta vad de har pratat om.

Fyra hörn

Det här är en återkommande övning, [läs mer på sid. 14](#).

livet i en demokrati/diktatur

Det här är en övning där deltagarna får fundera över vilka för- och nackdelar det finns med att leva i en demokrati och/eller diktatur.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Be deltagarna sätta sig i grupper (2–3 personer) och fylla i svar under plus- och minustecknet. De måste inte fylla i alla fält.
- Prata tillsammans i helgrupp.
- Be dem berätta vad de har skrivit under demokrati/diktatur.
- Skriv upp alla ord på tavlan.

Tips!

Under tiden som deltagarna arbetar i grupper ritar du av modellen med moln från studiematerialet på tavlan. När deltagarna presenterar kan du fylla i deras ord på tavlan.

Tänk på:

I den här övningen är det bra att poängtera att de inte behöver skriva något under alla fyra fält. Det kan finnas deltagare i gruppen som saknar erfarenhet av att leva i en diktatur. Det kan också finnas deltagare som inte vill dela med sig av sina erfarenheter eller skriva något positivt om diktatur.

Tack!

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 14.**

Träff 2: Hej demokrati i vardagen!

Genomgång av träffens innehåll

Det här är ett återkommande moment, **läs mer på sid. 12.**

Säg Hej!

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 13.**

Fakta + samtal

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 13.**

Fyra hörn

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 14.**

Vilka rättigheter är viktiga för dig?

I den här övningen får deltagarna lära sig mer om mänskliga rättigheter och fundera över vilka rättigheter som är viktiga för dem.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Dela ut en lista med FN:s mänskliga rättigheter.
- Låt deltagarna fundera enskilt ett par minuter.
- Be dem att ringa in de fem rättigheter som de tycker är viktigast.
- Be att de sätter sig två och två för att jämföra vad de har ringat in.
- Prata tillsammans i helgrupp.
- Fråga vad de har ringat in och skriv upp allas rättigheter på tavlan.
- Prata om de olika rättigheter som har kommit upp på tavlan. Finns det några rättigheter som många har ringat in, eller som bara en har ringat in?
- Fråga om någon vill berätta varför rättigheten är viktig för dem.

Kom ihåg:

Skriv ut en lista med FN:s mänskliga rättigheter.

Vilka skyldigheter har du?

I den här övningen får deltagarna lära sig mer om skyldigheter i Sverige och prata om vilka skyldigheter de tycker är viktiga.

- Läs igenom faktaavsnittet och övningen tillsammans med gruppen.
- Låt deltagarna fundera enskilt ett par minuter.
- Be att de sätter sig två och två för att jämföra sina svar och svara på frågorna i övningen.
- Prata tillsammans i helgrupp.
- Be alla berätta vilken skyldighet de tycker är viktigast och varför. Skriv upp skyldigheterna på tavlan.
- Fråga om det är någon som har ändrat sig efter att ha lyssnat till de andra.

Tänk på:

Det är bra om de inte sitter i samma par och pratar, be att de byter samtalspartner mellan övningarna.

Tack!

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 14.**

Träff 3: Hej påverka!

Genomgång av träffens innehåll

Det här är ett återkommande moment, [läs mer på sid. 12.](#)

Säg Hej!

Det här är en återkommande övning, [läs mer på sid. 13.](#)

Fakta + samtal

Det här är en återkommande övning, [läs mer på sid. 13.](#)

Så kan du påverka

I den här övningen får deltagarna berätta om saker de gjort för att påverka.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Låt deltagarna fundera enskilt ett par minuter.
- Be dem att kryssa i checklistan för de alternativ som de har gjort.
- Berätta att de kan fylla på listan med egna förslag.
- Prata tillsammans i helgrupp.
- Fråga vilka sätt de har använt för att påverka, skriv på tavlan.
- Räkna hur många kryss ni fick ihop tillsammans.
- Fråga om det var något alternativ som var nytt för deltagarna.

Vad vill du påverka?

I den här övningen får deltagarna fundera på om det finns något de vill förändra.

- Läs igenom övningen och exempelrutan tillsammans med gruppen.
- Låt deltagarna fundera enskilt ett par minuter.
- Prata tillsammans i helgrupp.
- Be att var och en berättar en sak som de vill förändra och hur.

Fyra hörn

Det här är en återkommande övning, [läs mer på sid. 14.](#)

Påverka med ett medborgarförslag

I den här övningen får deltagarna lära sig om medborgarförslag och hur de kan lämna in ett förslag till kommunen. Om det blir för tidskrävande att ta fram ett medborgarförslag kan ni välja att bara göra första delen i övningen.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Be deltagarna att välja en kommun.
- Använd en dator och visa på storbild.

Regler för medborgarförslag

- Läs på kommunens hemsida om vilka regler som finns; ska man fylla i en blankett, hur ser blanketten ut, hur ska förslaget lämnas in?

Skriv ett medborgarförslag

- Be att deltagarna tittar på sina svar från övningen "Vad vill du påverka?".
Vad ville de förändra?
- Kom överens om en fråga som skulle kunna påverkas med ett medborgarförslag.
- Gör ett gemensamt medborgarförslag.

Tack!

Det här är en återkommande övning, [läs mer på sid. 14.](#)

Träff 4: Hej information!

Genomgång av träffens innehåll

Det här är ett återkommande moment, [läs mer på sid 12.](#)

Säg Hej!

Det här är en återkommande övning, [läs mer på sid. 13.](#)

Fakta + samtal

Det här är en återkommande övning, [läs mer på sid. 13.](#)

Fyra hörn

Det här är en återkommande övning, [läs mer på sid 14.](#)

Är det sant?

Det här är en övning där deltagarna får lära sig om källkritik och använda en checklista för att träna på att läsa texter kritiskt.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Dela ut en text som du läser tillsammans med gruppen.
- Förklara att de ska använda checklistan i övningen för att granska texten.
- Gå igenom checklistan gemensamt och be att deltagarna delar med sig av sina reflektioner kring texten som du delat ut tidigare.

Kom ihåg:

Skriv ut en text som ni kan använda i övningen. Du kan även skriva en kort egen text med exempelvis ett gammalt datum, stavfel och så vidare – om du vill att det ska vara en text med låg trovärdighet.

Tänk på:

Checklistan är ett verktyg för att träna på att granska texter kritiskt. Förklara att varken du eller deltagarna kan intyga att allt som står i texten är sant eller falskt. Men med checklistans hjälp kan ni värdera textens trovärdighet.

Är du källkritisk?

I den här övningen får deltagarna fundera över om de är källkritiska när de tar del av information, och eventuellt delar den med andra.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Be deltagarna att fundera på frågorna enskilt och att de antecknar.
- Fråga i helgrupp om någon vill dela med sig av sina svar.

Tack!

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 14.**

Träff 5: Hej myndigheter!

Genomgång av träffens innehåll

Det här är ett återkommande moment, **läs mer på sid. 12.**

Säg Hej!

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 13.**

Fakta + samtal

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 13.**

Fyra hörn

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 14.**

Jag vill veta mer om myndigheter

I den här övningen får deltagarna svara på vilka myndigheter de har varit i kontakt med. De får också ta reda på information om vad olika myndigheter gör.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Be deltagarna fundera på frågorna enskilt och kryssa i vilka myndigheter från checklistan som de har varit i kontakt med.
- Det finns tomma rutor i checklistan där de kan fylla i en myndighet om den saknas i listan.
- Prata tillsammans i helgrupp om vilka myndigheter deltagarna har varit i kontakt med. Skriv upp på tavlan och reflektera: är det någon myndighet som ingen har varit i kontakt med, någon som många har varit i kontakt med, fyllde någon i en myndighet som inte fanns med i checklistan?

Kluriga frågor om myndigheter

I den här övningen ska deltagarna försöka ta reda på hur olika myndigheter påverkar oss i vardagen.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Be deltagarna att sätta sig två och två.
- Berätta att de ska välja 1–2 frågor från listan, eller hitta på egna.
- Gå igenom resultatet tillsammans i helgrupp.

Tips:

Övningen blir intressantare och mer givande om grupperna väljer olika frågor.

Tack!

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 14.**

Träff 6: Hej val!

Genomgång av träffens innehåll

Det här är ett återkommande moment, **läs mer på sid. 12.**

Säg Hej!

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 13.**

Fakta + samtal

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 13.**

Specifikt för träff 6 är att det finns två faktaavsnitt med tillhörande övning.

I faktaavsnitten hänvisar vi till SVs studiematerial "Mitt val".

Kom ihåg:

Glöm inte att skriva ut sidorna från "Mitt val" innan träffen.

Faktaavsnitt: Kommun, region, riksdag och regering

Kommun (35–36), region (43–44), riksdag och regering (47–49), EU (26–28).

Faktaavsnitt: Vilka olika val finns och vem får rösta?

Så här röstar du (30–31).

Tips:

I studiematerialet tar vi upp val till kommun, region och riksdag. Om tid och intresse finns kan du komplettera med information om EU-valet och kyrkovalet.

Fyra hörn

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 14.**

Bli politiker för en dag

I den här övningen får deltagarna testa att bilda ett politiskt parti. De ska även komma överens om partiets hjärtefrågor och vad de vill göra (påverka) för att bidra till ett bättre Sverige.

- Läs igenom övningen tillsammans med gruppen.
- Be deltagarna att sätta sig i mindre grupper (3–4 personer).
- Låt grupperna presentera de påhittade partierna för varandra.

Tack!

Det här är en återkommande övning, **läs mer på sid. 14.**

Men då detta är den sista träffen ser upplägget lite annorlunda ut:

- Tacka alla för att de har deltagit på dagens träff – och cirkeln alla träffar!
- Sammanfatta vad cirkeln har handlat om och vad de har pratat om.
- Ta en fråga i taget (se studiematerialet) och låt alla svara.
- Innan ni skiljs åt ska ni göra en utvärdering av cirkeln.

Tänk på:

Gå igenom alla praktiska detaljer för Demokratiprat över om gruppen har bestämt sig för att genomföra den valfria träffen.

Utvärdering

Nu är det dags att utvärdera studiecirkeln. Vi har tagit fram frågor som stöd för utvärderingen. Du kan ta bort eller lägga till egna frågor.

Vi rekommenderar att utvärderingen sker anonymt genom att deltagarna får skriva sina svar på ett papper som lämnas in i ett kuvert. Om deltagarna har svårt att uttrycka sig i skrift på svenska kan du göra utvärderingen muntligt. Påminn om att de inte måste svara utan kan säga PASS.

Frågor:

- Vad har du lärt dig i den här studiecirkeln.
- Har något varit särskilt intressant, i så fall vad?
- Vad har varit bra med studiecirkeln?
- Vad har varit dåligt med studiecirkeln.
- Övrigt.

Valfri träff: Demokratiprat över mat

Demokratiprat över mat ingår som en valfri fördjupningsträff där deltagarna bjuder in gäster till mat eller fika för att prata om ämnen som väckt engagemang under studiecirkeln.

Om ni bestämmer er för att genomföra den här valfria träffen behöver ni börja med förberedelserna i god tid under studiecirkelns gång.

Tänk på:

Det här momentet är förenat med kostnader för fika, lunch eller middag. Du behöver prata med ansvarig på din SV-avdelning för att stämma av om du kan erbjuda "Demokratiprat över mat" som en valfri aktivitet för gruppen.

Om du har fått okej från ansvarig på din avdelning:

Presentera "Demokratiprat över mat" för deltagarna och fråga om det är något som de vill genomföra. I så fall finns det några saker som ni behöver tänka på och anteckna under studiecirkelns gång:

- Vad vill deltagarna veta mer om?
- Vilka frågor vill de ställa?
- Vilka gäster kan ni bjuda in för att få svar på frågorna?
- Ta fram förslag på datum, tid och mat/fika.
- Skicka inbjudan i god tid så det inte blir ett stort glapp mellan cirkelns sista träff och Demokratiprat över mat.

När det är dags att bjuda in gästerna:

Berätta att du jobbar på SV och leder en studiecirkel om demokrati. Berätta kort om studiecirkeln Hej demokrati! och Demokratiprat över mat. Förklara varför ni vill bjuda in just dem till samtal.

Handledning och samtalskort

Det finns förberedda samtalskort med olika ämnen och frågor om demokrati. Korten kan användas som en "ice breaker" för att starta samtalet. Sedan är det fokus på deltagarnas frågor till gästerna.

Det finns en separat handledning för korten och Demokratiprat över mat. Konceptet kan även användas som en fristående aktivitet.

